

filia, Dea frugum & agriculturæ. Totum terrarum orbem peragravit, tadam accensam gerens, ut Proserpinam a Plutone raptam quaereret. * Flāvā Cērēs āltō nēquicquā spēctāt ōlympō. Virg. SYN. Mātēr Ēleūsīnā: Ēleūsīs, ab Ēleuse, Atticæ oppido ubi colebatur. EPITH. Flāvā, mūdā, fālcifērā, aurēā, lētā, fēcundā, spicifērā, rūbicundā, māgnā, æthnæā, dīvēs, ālmā, frūgiferā, ānnōsā, trītīcēā, flāvēns, cūltā, spicātā, grātā, mūnificā, pūlchrā, sītībūdā, aūrīcōmā, spērātā, expēctātā, āl-trīx, ōptātā, spicēā, rūricōlā. Āctæā, Attīcā, Ēleūsīnā, Ēnnæā. Enna est civitas Atticæ: Siculā, Sicānā, Ætnæā, & Sicilia ubi Templum ipsi dicatum. PHR. Frūgūm gēnītrīx, mātēr, īnvēntrīx. Almā pārēns. Dīvā pōtēns frūgūm. Dēā frūgīfērā. Spīcīs tēmpōrā cīnctā Cērēs. Spicēā sērtā gērēns. Spīcīs rēdīmītā cāpillōs. Quā vēstīt frūgībūs arvā. Quā frūgībūs ālmīs Dīāt āgrōs. VERS. Prīmā Cērēs fērrō mōrtālēs vētērē tērrām Īnstītūt, cūm jān glandēs ātquē ārbūtā sacrā Dēfīcērēt sylvā. Prīmā Cērēs dōcūt tūrgēscērē sēmēn īn āgrīs: Fālcē cōrōnatās sūbsēcūtīquē cōmās: Prīmā jūgīs taurōs sūppōnērē cōllā cōgīt, Ēt vētērēm cūrvō dēntē rēvēllīt hūmūm. Sumitur quandoque pro pane ipso, sicut Liber pro vino. V. PANIS. Pro segete. V. SEGES.

Cērēūs, ī. m. Cirio, bacca, ó vela de cera. * Hīc tībī nōctūrnōs prāstābit cērēūs ignēs. M. SYN. Fūnālīā, cāndēlā, lūcērnā. EPITH. Pīnguīs, ignīfēr, cōrūscūs, flāmmīvōmūs, rūtlīāns, ārdēns. PHR. Trēmūlā lūcē cōrūscūs. Ērīpiēns nōctēm. Vincēns tēnēbrās. V. CANDELA. FAX.

Cērēūs, ā, ūm. Cosa de cera. Cosa blanda. * Cērēūs īn vītīum flēctī, mōnītōrībūs āspēr. Hor. SYN. Cērīnūs, ēx cērā: vel mōllīs, trāctābīlīs, dūctīlīs, flēxībīlīs.

Cērīnūs, ā, ūm. Cosa de cera.

Cērōsūs, ā, ūm. Cosa de cera. V. CEREBUS, ā, ūm.

Cērīnthē, ēs, vel Cērīnthā, æ. f. Hierba, y flor donde las abejas cogen la miel. PHR. Cērīnthā īgnōbīlē grāmēn. Virg.

Cērītūs, ī. m. Cosa furiosa como Ceres. † Cereris sacro furore percitus, quasi Cereritus, i. Cereris irā vexatus. Cērītūs fūit: ān cōmmōtā crīmīnē mēntīs Ābsōlvēs hōmīnūm? Hor.

Cērñē, ēs. f. Cerne, Isla del mar de Etiopia, que dicen ser la mayor del mundo. Se llama hoy Madagascar, ó Isla de S. Lorenzo.

Cērñō, nīs, crēvī, crētūm, nērē. Mirar, ó ver: considerat. * Dēbitā, quē nātī cōrām mē cērñērē lētbūm. Virg. SYN. Vidēō, āspīcīō, cōnspīcīō, pērspīcīō, tūēōr, īntūēōr, rēspīcīō. PHR. Lūmīnā, ōcūlōs vērtō, cōnvērtō, flēctō. Lūmīnē, ōcūlīs lūstrō, pērlūstrō. V. ASPICIO. PUGNO.

Cērñūs, ā, ūm. Cosa encorvada, que mira abaxo. * Īmplicāt ējēctōquē īncūmbīt cērñūs ārmō. Virg.

Cērōmā, ātis. n. Ungüento con que se untaban los Atletas. * Vārē nēc īnfēctō cērōmātē brāchīā tēndīs. M. SYN. Cērōtūm. EPITH. Pīnguē, crāssūm, lēnē, ūnctūm. PHR. Ōlēūm cērōsūm.

Cērōmātīcūs, ā, ūm. Cosa de este unguento. * Ēt cērōmātīcō fērt nīcētērīā cōllō. Juv.

Cērōsūs, ā, ūm. Cosa mezclada con cera.

Cērtāmēn, īnis. n. Certamen, peléa, contienda, porfia. Fuego donde se dá un premio á los vencedores. * Dēmēns, ēt cāntū vōcāt īn cērtāmīnā Dīvōs. Virg. SYN. Pūgnā, cōnflīctūs, prāliūm, bēl-lūm, Mārs. EPITH. Fūnēstūm, Mārtīūm, trēpīdūm, āspērūm, ānhēlūm, mīsērūm, mīsērābīlē, vāldūm, dūrūm, ācērbūm, lūc-tūōsūm, māgnūm, cēlēbrē, āncēps, dūbīūm, ācrē, sāvūm, īm-pīūm, ānīmōsūm, mīsērāndūm, ālācērē. PHR. Rīgīdī cērtāmīnā Mārtīs. VERS. Cērtāmēn ātrōx mūltō cūm sāguīnē sūrgīt. Cōn-tīnūō pūgnās īnēunt, ēt prāllā tēntānt. Pūgnā āspērā sūrgīt. Ēt mīnītāns āvidā ād cērtāmīnā fērtūr Sūblātāmquē ācrī rēpētīt cērtāmīnē pālmām. V. PUGNA.

Cērtātīm. Contenciosa, y porfiadamente; y como dicen la mia sobre la tuya. * Cērtātīmquē ōmnēs ōrē, &c. Ovid.

Cērtātīm āgērē. VERS. Vis ērgō īntēr nōs quīd pōssīt ūtērquē vī-cīssīm Ēxpērīāmūr? Quid sī idēm cērtēt Phōebūm sūpērārē cā-nēndō? Āltērnīs jūgītūr cōntēndērē vērsībūs āmbō Cāpērē. Ēt cērtāmēn ērāt, Cōrydōn cūm Thýrsīdē māgnūm. Nēc sī mūnērī-būs cērtēs, cōncēdāt īōlās.

Cērtē. adv. Ciertamente, afirmando. * Hīs cērtē nēc āmōr cāusā ēst, &c. Virg. SYN. Cērtō, prōfēctō, vērē; vērā lōquōr.

Cērtō, ās, āvī, ātūm, ārē. Pelear, contender, porfiar. SYN. Pūgnō, cōnflīgō, dīmīcō, cōngredīōr. PHR. Dēcērnērē fērrō. Pūgnām cōmmītērē, īnīrē, lācēssērē. Cērtāmēn īnīrē. VERS. Cērtēt Phōebūm sūpērārē cānēndō. Āltērnīs cōntēndūnt vērsībūs. Tū dic mēcūm quō pīgnōrē cērtēs. V. BELLUM GERO. PUGNO.

Cērtūs, ā, ūm. Cosa cierta, asegurada, resuelta. SYN. Nōn dū-bīūs, nōn īncērtūs, clārūs, mānīfēstūs, īndūbītātūs. VERS. Ēt cērtīs pōtērīs cōgnōscērē signīs. Nē dūbītā, nām vērā vīdēs. Āuspīcīīs mīnīfēstā fīdēs. Rēspōnsā dābāntūr Fīdā sātīs.

Cērvā, æ. f. Cierva. EPITH. Ārīpēs, cōrnīgērā, ānnōsā, cēlēr, āgīlīs, tīmīdā, tērrītā, fūgāx, &c. Ut in Cervus. VERS. Cūm fūgīt īnfēstōs tērrītā cērvā cānēs. Flāmmēā pērvērtīt cēlērīs vēs-tīgīā cērvā.

Cērvīchūs, ī. m. El cordage del mastil, ó antena de una nave, llamado brazo de la antena. * Tēmpērēt ūt trēmūlōs Zētē frātērquē Cērvīchōs. Val. Fl.

Cērvīcāl, ālis. n. Almohada, ó cabezal para la cabeza. * Tīngē cā-pūt nīrdī fōllō, cērvīcāl ōlēbīt. M.

Cērvīnūs, ā, ūm. Cosa de ciervo. * Lōngā, ēt cērvīnā sēnēctūs. Juv.

Cērvīsīā, æ. f. Cerveza, bebida. * Cērvīsīā cōctōr, tōnsōr, pīs-tōrquē mānēbūnt. B. SYN. Zytūm.

Cērvīx, īcis. f. Cerviz, cuello. * Ēmīcāt, ārrēctīsquē frēmīt cērvīcībūs āltē. Virg. SYN. Cōllūm, fāucēs. EPITH. Lāctēā, ēbūr-nēā, ārgēntēā, ēbūrnā, cāndīdā, nītēns, nīvēā, āmbrosīā, blān-dā, mōllīs, fōrmōsā, ōlōrīnā, ālbā, vēnūstā, tūmēns, tūmīdā, tūmēscēns. V. COLLUM.

Cērvūssā, æ. f. Albalalde. * Nēc cērvūssā tībī, nēc vītīrī spūmā rū-bēntīs. Ovid. EPITH. Ālbā, cāndīdā, nītēns. V. FUCUS.

Cērvūssātūs, ā, ūm. Cosa blanqueada con albalalde. * Ēt cērvūssātā

cāndīdiorā cūtē. Mart. PHR. Cērūssā illītūs, pīctūs, nītēns, splēndēns. V. FUCATUS.

Cērvūs, i. m. *Ciervo*, animal conocido. * *Āgminā prācīptānt vōlūcrēs fōrmīdīnē cērvī.* Sil. EPITH. Lēvis, imbēllīs, fugāx, pāvēns, ālīpēs, ālātūs, vēlōx, quādrūpēs, pāvīdūs, cōrnīgēr, vōlūcēr, trēpīlūs, cēlēr, vāgūs, tīmīdūs, ānnōsūs, vīvāx, lōngāvūs, fūgīvūs, citūs, sylvēstrīs, āgīllīs, vāgābūndūs, pērnīx, ērrāns, prāpēs, tērrītūs, pērtērrītūs. PHR. Pērnīx fērā. Cēlsūs īn cōrnūā. Rāmōsā ēxtōllēns cōrnūā. Cērvī cēlō cāpītā āltā fērētēs Cōrnībūs ārbōrēis. Vōlūcrēs fōrmīdīnē cērvī. VERS. Cēlērēsqūē pēr āviā cērvī Diffūgīunt. Āliā dē pārtē pātētēs Trāsmittūt cūrsū cāmpōs, atquē āgminā cērvī Pūlvērūlētā fugā glōmērānt, mōntēsqūē rēlīnquūt.

Cēspēs, ītis. m. *Cesped*, tierra con raiz. * *Cēspītībūs mēnsām, cēspītībūsquē tōrūm.* Tib. SYN. Glēbā vel grāmēn. EPITH. Virīdīs, grāmīnēūs, tēnēr, crāssūs, hērbīfēr, hūmēns, ōdōrūs, gēlīdūs, āgrēstīs, ōdōrātūs, hērbōsūs, pīnguis, virēns, mōllīs, hūmīllīs, vīvūs, lēvis. PHR. Grāmīnēūs tōrūs. VERS. Grātūs ōdōrātō cēspītē mānāt ōdōr. Tēnērō cēspītē tērrā vīrēt. Fōcūndīs tēllūs ūbērrīmā glēbis. Paupērīs ēt tūgūrī cōngēstūm cēspītē cūlmēn. Ēt sūbītūs rāptī mūnīmīnē cēspītīs āggēr Prābēt sēcūrōs īntrā tēntōrīā sōmnōs. Grāmīnēām virīdī fōdērēt dē cēspītē tērrām.

Cēspītō, ās, āvi, ātūm, ārē. *Tropezar andando.* SYN. Vācīllō, lābō, lābāscō.

Cēssō, ās, āvi, ātūm, ārē. *Cesar*, ó tardarse. * *Nūnquām mēūs cēssābīt īn pēnās fūrōr.* (Iamb.) SYN. Dēsīstō, ābsīstō, dēsīnō, quīēscō. PHR. Fīnīrē lābōrēs. Ōpūs īntērmittērē, sīstērē, sūspēndērē. Lābōrē ābstīnērē. Īncēptō dēsīstērē. VERS. Sēd tū dēsīnē plūrā pūēr. Ōmnībūs ūnā quīēs ōpērūm. Jūssā vīrī fācīunt, īntērmittuntquē lābōrēm. Lūcē sācrā rēquīēscāt ārātōr, Ēt grāvē sūspēnsō vōmērē cēssēt ōpūs. Ēt sī quīd cēssārē pōtēs, rēquīēscē sūb ūmbrā. V. FINIO. QUIESCO.

Cēstūs, ūs. m. *Ceñidor*, ó cinta de la muger, á quien la daba el marido el dia que se casaba. Tambien era el ceñidor de Venus, donde estaba la virtud de hacer amar los que la Diosa ceñia. † *Cīngulum quod á viro accipiebat uxor, nuptiarum die.* * *Cēstōn sōlvīssē jūgālēm.* Stat. *Est & Veneris cingulum in quo reconcita erat virtus quæ amorem iis conciliabat quibus illud Dea commodaret.* * *Blāndō spīrāntēm nūmīnē Cēstōn Īndūtūr.* Claud. *Cēstōn dē Vēnērīs sīnū cālētēm.* Hor.

Cētē. n. pl. *Ballenas*, ó pescados grandes. * *Ād mūrūr cētē tōtō ēxultāntiā pōntō.* Sil. SYN. Cētī: sing. cētūs. EPITH. Grāndiā, hōrrīdā, scōpūlōsā, īmmāniā. PHR. Īmmānīs bēllūā pōntī Māgnā sē mōlē mōvēns. Sūlcāns īngēntī pēctōrē flūētūs. Mōnstrā īngēntiā, ēt hōrrīdā vīsū. Īmmānī cōrpōrē cētē. Cētūm ōrbēs cētūmquē ūndōsā vōlūmīnā tōrquēns. Tūrbāns Īmpūlsū pēctōrīs ūndas. VERS. Ābrūptām cēdās rādicībūs īrē Ōrtūgīām, *insulam*, aut frāctūm pēlāgō dēcurrērē mōntēm.

Cēthēgūs, i. m. *Senador Romano*, que se conjuró con Catilina: á quien los Poetas llaman el Desnudo, porque solía pelear con el bra-

brazo desnudo, segun los primeros Romanos. † *Senator Romanus qui cum Catilina conjuraverat: quem exertum vocant Poëtæ, quod nudo exertioque brachio in aciem prodire more patrio consueverat.* * *Ēxērtīquē mānūs vēsānā Cētbēgī.* Luc. EPITH. Īmpīūs, mīnāx, pērfīdūs, ēxērtūs. PHR. Īpsē nūmērō ēxērtūs gēntīlī mōrē pārentūm.

Cētrā, ā. f. *Adarga*, ó escudo de cuero. * *Līzāvās cētrā tēgīt: fāl-cātī cōmīnūs ēnsēs.* Virg.

Cēū. Como, como si, ó así como. * *Prācīptēs ātrā cēū tēmpēstātē cōlūmbā.* Virg.

Cēvēō, ēs, ērē. *Lisongear*, acariciar. * *Ān Rōmūlē cēvēs?* Pers. *No se puede usar de esta palabra hablando de los hombres, sino por metáfora: porque su verdadera significacion es la uccion que hacen los perros, moviendo la cola, para acariciar las personas que conocen.*

Cēyā, ycis. m. *Rey de Tesalia*, marido de Alcione; el qual habiendo sido abogado en una tempestad, su muger que habia estado en gran cuidado de esto, le encontró en la orilla de la mar, donde murio de pesar: y ambos fueron convertidos en alciones, segun la fabula. † *Thessaliae Rex, maritus Alcyones. Tempestate absorptum, & ad litus maris advectum, Alcyone cum vidisset, dolore extincta est: amboque postea in aves alcyonas mutati.* EPITH. Trāchīnīūs, á Trāchīno urbe Thessaliae, Cētūs, ab Ceta monte vicino, fōrtīs, pōtēns, māgnānīmūs, gēnērōsūs, lūgēndūs, mīser, nāufrāgūs.

Chārōphīlūm, i. n. *Cierta hierba.* * *Jām brēvē Chārōphīlūm, ēt tōrpēntī grātā pālātō Īnīybā.* SYN. Chārēphīllōn.

Chālcedōn, ōnis. f. vel Chālcedōniā, ā. f. *Calcedonia*, Provincia. † *Ōstrīfērām dīrīmāt Chālcedōnā, &c.* Luc.

Chālceūs, ā, ūm. *Cosa de cobre.* * *Chālceā dōnāntī, Chryseā quī dēdērās.* Mart. SYN. Ārēūs, Ānēūs, Āhēnēūs.

Chālciōpē, ēs. f. *Muger de Friso*, y hermana de Medea. † *Pbryxi uxor, soror Medeæ.* * *Chālciōpēm īmītātā sōnō, fōrmāquē sōrōrēm.* Val. Fl.

Chālciūs, īdis, īdōs. f. *Calcis*, ciudad de la Isla Eubea, ó Negroponto, patria de Teócrito. * *Chālciō quæ sūnt mībī cōndītā vērū.* Virg.

Chāldāī, ōrūm. m. pl. *Los Caldéos* que habitaban junto al rio Eufrates, ó Tigris, muy dados á la Astronomia, y por eso en algunos Poetas se halla la palabra Caldéo, para significar un Astrónomo, ó Adivino. * *Populi ad confluentem Euphratis & Tygris habitantes, Astronomiæ studiosissimi; undē apud Poëtās quosdam Chaldæus, pro Astronomo & Hariolo usurpatur.* SYN. Chāldāī, Chāldāīcā gēns.

Chālīybēs, ūm. m. plur. *Los Calibes*, habitadores del Ponto. * *Āt Chālīybēs nūdī ferrūm vīrōsāquē Pōntūs.* Virg.

Chālīybs, ybis. m. *Acerro*, metal que se halla en el país de los Calibes, en el Ponto. * *Hæc ærē, ēt durī chālīybs, pērfēctā mētālō.* S. EPITH. Dūrūs, rīgīdūs, vūlnīfīcūs, lēthīfēr: strīctūs. PHR. Chālīybs mētālūm, Chālīybs māsā. VERS. Vūlnīfīcūs quē chālīybs vāstā fōrnacē liquēscīt. Īnsūlā īnēxhāustīs chālīybūm gēnērōsā mētālīs.

Chāmædrūs, yös. f. *Cierta hierba medicinal.* * *Īntērēā gēlīdōs pēr fōntēs ūdā chāmædrūs.* Rap. SYN. Trīssāgō.

- Chāmālēōn, ōntis. m. *El Camaleon*. * *Hūnc nōn chāmālēōntis ās-
tūs infāmis.* (Scaz.) Scal.
- Chāōniā, æ. f. *Region del Epiro, donde estaba el bosque de Dodona.*
- Chāōniūs, ā, ūm. *Cosa del Epiro*. * *Chāōniām pinguī glāndēm mū-
tāvīt āristā.* Virg. SYN. Dōdōnēūs, Dōdōniūs.
- Chāōs, i. n. *Confusion de todas cosas, ó mezcla. La materia primera del
mundo. El Infierno*. * *In chāōs antiquūm cōnfundimur, eripē flām-
mīs.* Virg. SYN. Massā, cōngēries. EPITH. Avidūm, vētustūm,
āntiquūm, inānē, cimmēriūm, tristē, hōrrēndūm, prōfundūm,
dūrūm, ātrūm, dēformē, infōrmē, obscūrūm, hōrrificūm, ūm-
brōsūm, ōmnigēnūm, cēcūm, cōnfūsūm, tētrūm. PHR. Pōndūs
inērs. Rūdīs indigēstāquē mōlēs. Cōnfūsā sinē ōrdinē mōlēs. Cā-
cūs ācervūs. VERS. Sinē pacē rēlabitūr ōrbis In chāōs antiquūm.
Antē mārē, ēt tērrās, ēt quōd tēgit ōmniā cōlūm, Ūnūs ērāt tōtō
nātūrā vultūs in ōrbē, Quēm dixērē chāōs, rūdīs indigēstāquē
mōlēs, Nēc bēnē jūctārūm discōrdiā sēmīnā rērūm: Quāquē ērāt
ēt tēllūs, illīc ēt pōntūs ēt āēr, Sic ērāt instābilis tēllūs, innā-
bilis, ūndā, Lūcis ēgēns āēr: nulli sūā fōrmā mānēbāt. *Ovid.*
- Chārāctēr, ēris. m. *Forma, estilo de decir, señal.* SYN. Fōrmā, fi-
gūrā, insīgnē, signūm.
- Chāristiā, ōrūm. n. pl. *Fiestas en las quales se juntaban todos los
parientes para hacer los sacrificios á sus antepasados difuntos.*
* *Prōximā cōgnātī dixērē Chāristiā chārī.* *Ovid.*
- Chāritās, ātis. f. *Amor, caridad.* SYN. Dilēctiō, āmōr. EPITH.
Cōlēstis, ignēā, vivāx, ānimōsā, patiēns, sērēnā, illūstris,
bēnīgnā, bōnā, cēlēbrātā, clārā. PHR. Divis prōximā virtūs.
Invidiā inimicā: sūārūm Prōdigā ōpūm. VERS. Tū civēm, pā-
trēmquē gērīs: tū cōnsulē cūctis, Nōn tibi: nēc tuā tē mō-
vēant, sēd publicā vōtā.
- Chāritēs, ūm. f. pl. *Las tres Gracias, Aglaia, Talia, y Eufrosi-
ne. Los Poetas fingien ser hijas de Júpiter, y de Eurinome, ó de
Venus, y de Baco. Pintanlas desnudas, mozas, alegres, y agarra-
das de las manos. † Gratia tres finguntur, Aglaia, Thalia, &
Euprosyne. Pasithea eadem cum Aglaia. Filie dicuntur Jovis &
Eurynomes, aut etiam Veneris & Bacchi. Fingunt eas Poetae nudas,
juvenes, ridentes & implexis manibus complexas.* * *Arcēssit lacry-
mīs Chāritēs āvērsūs Apōllō.* SYN. Grātīā. EPITH. Dūlcēs, blān-
dā, cūltā, lātā, dēcētēs, grātā, mēmōrēs, jūvēnēs. PHR. Sō-
rōrēs Acidālīā, ab Acidalio fonte, iis & Veneri sacro. Fēstivūs
Chāritūm chōrūs. Triplīcī jūgātā nēxū. Triplēx nēxā vicīssim
Grātīā. Pār tribūs ēst faciēs, quālēm dēcēt ēssē sōrōrūm, Pār
tribūs ēst ātās. Ūnā quibūs mēns ēst, sēmpēr ēt unā fidēs. Aglāiā,
dēcōrō Lētiā prā sē ōrē fērēns, flōrēnsquē Thāliā, Cinctā
sācrūm viridī strōphīō cāpūt, Eūphrōsīnēquē, Lētā gēnūs, lā-
tā ōs rōsēum, vāgā lūminā lētā. *V. GRATIÆ.*
- Chārōn, ōntis. m. *Barquero del Infierno, hijo de Erebo, y de la Noche,
segun la fábula. Pasa las almas, dicen los Poetas, por la laguna Esti-
gia, y por los rios Aqueron, y Cocito. † Inferorum portitor, fi-
lius Erebi & Noctis. Animas, ut Poetae fabulantur, per Acheron-
tem, Stygiam paludem, & Cocytum transvehit cymba sutili.* * *Pōr-*

- titōr illē Chārōn, hī quōs vēbit, &c. Virg. EPITH. Hōrrēndūs,
squāllidūs, āvārūs, pallidūs, sēnēx, hōrridūs, dūrūs, Stýgiūs,
Lāthēūs, tristis, ātēr, inēxōrābilis, immītis, fērōx, insātiābi-
lis, sāvūs, trēmēndūs, pērvigil, irrequiētūs, vigīl, Avērnālis.
PHR. Pōrtitōr Ōrcī. Infērnā nāvītā tūrpīs āquā. Stýgiūs sēnēx
Hōmīnūm quī trājicit ūmbrās. Tānāriā sūlcātōr pallidūs ūndā. Stý-
giā rēmīgātōr ūndā. Stýgiū lūridā cymbā sēnis. VERS. Pōrtitōr
hās hōrrēndūs āquās ēt flūminā sērvāt, tērrībili squāllōrē Chārōn,
cui plūrimā mēntō Cānitīēs incūltā jācēt, stānt lūminā flāmmā:
Sōrdidūs ēx hūmēris nōtō dēpendēt āmictūs. Ipsē rātēm cōntō
sūbigit, vēlisquē ministrat. Et ferruginēā sūbvēctāt corpōrā cym-
bā, Jām sēnior, sēd crudā Dēo, virīdisquē sēnēctūs. *Virg.*
- Chārtā, æ. f. *Papel, carta, hoja del libro.*
- Chārūs, ā, ūm. *V. CARUS.*
- Chārýbdīs, is. f. *Abismo del mar Siciliano, cerca de Mesina, enfrente
de las peñas de Escila. Fingen los Poetas fue una muger que ha-
bia hurtado los bueyes de Hercules, y que por eso fue convertida en
este abismo. † Gurgis verticosus in mari Siculo, Calabriam inter &
Siciliam, Scyllæ scopulis oppositus. Fabulantur Poetae mulierem
fuisse quandam summē rapacem, quæ quōd Herculis boves furto ab-
egisset, de celo tacta est & in mare præcipitata, ubi suam adbu-
capacitatem exercet.* * *Altērnāntē vōrāns vāstā Chārýbdīs āquā.*
Prop. SYN. Zāncletā vōrāgō, ā Zāncle urbe vicinā. EPITH. Mē-
tūēndā, impācātā, vāstā, ātrā, Zāncletā, irrequiētā, āvidā, trītā,
dirā, sāvā, tōrvā, rāpāx, hūmidā, Sicilā, mināx, cōncāvā, trūx,
vīolētā, rāpidā, hōrrēndā, prōcēllōsā, tērrībilis, āgītātā, ūn-
dīsōnā, scōpūlōsā, inācēssā, spūmōsā, vāstā, hōrrīsōnā, cārū-
lēā, āquōrēā, spūmāns, naufrāgā, turbidā, fērā, inimicā. PHR.
Rātībūsquē inimicā Chārýbdīs. Tūmidis tōrtā Chārýbdīs āquīs,
Ābsōrptās rēvōmēns cārīnās, vel nāvēs. VERS. Dēxtrūm Scýllā lā-
tūs, lāvūm implācātā Chārýbdīs Ōbsidēt, atquē imō bārāthri tēr-
gūrgitē vāstōs Sōrbēt in ābrūptūm flūctūs rūsūsquē sūb āurās Ērī-
gīt altērnōs ēt sýdērā vērberāt ūndā. Quāquē vōmit tōtīdēm flūc-
tūs, tōtīdēmquē rēsōrbēt. Et vōmit epōtās sāvā Chārýbdīs āquās.
Incīdit in Scýllām cūpiēns vitārē Chārýbdīm. *Ovid.*
- Chāsmā, ātis. n. *Abertura de tierra, ó de nubes.* EPITH. Hīāns,
lātūm. SYN. Gūrgēs, vōrāgō, bārāthrūm, hīātūs.
- Chēlā, ārūm. f. pl. *La balanza, el brazo de Escorpion.* * *Quā lō-
cūs Ērīgōnēn intēr chēlāsquē sēquētēs.* Virg.
- Chēlýdrūs, i. m. *Serpiente de tierra, y agua.* * *Et bellārē mānū,
ēt chēlýdrīs cāntārē sōpōrēm.* S. *Squāmmēā Cinyphēz, tēnūs mēm-
brānā chēlýdrī.* *Ovid.* EPITH. Nīgēr, grāvīs, rigīdūs, sinūōsūs,
māculōsūs. *V. SERPENS.*
- Chēlýs, ys. f. *Harpa, cítara.* * *Hic chēlýn, hic flāvūm māculōsō
nēbrīdū tērgō.* St. SYN. Tēstūdō, cithārā, lýrā. EPITH. Aurātā,
cānōrā, ēbūrnā, aurēā, tēnērā, dōctā, ārgūtā, phæbæā, Apōl-
linēā, Piēriā, blāndā, dūlcīsōnā. *V. CITHARA.*
- Chīmērā, æ. f. *Monte de Licia, cuya cumbre echa llamas, y cria leo-
nes; el medio está cubierto de pastos, donde las cabras se alimen-
tan; y el pie está lleno de serpientes. Belorofon le hizo habitable.*

*De aqua vino la fábula, que la Quimera es un monstruo que echa fuego, y llamas, que tiene la cabeza de leon, el vientre de cabra, y la cola de dragon, y que Belorofon le mató. Otros dicen que tenía tres cabezas, la una de leon, la otra de cabra, y la tercera de dragon, ó serpiente. † Licie mons, cujus cacumen flammam vomit, juxta quod sunt leones: media autem pascua sunt, ubi errant capræ: ima verò, serpentibus plena. Hunc Bellerophon habitabilem fecit; hinc factus est locus fabulæ, Chymæram monstrum esse ignivomum, caput & pectus leonis habens, ventrem capræ, caudam verò draconis, quod à Bellerophonte sit occisum. Ex aliis, tria habuit capita: unum leonis, aliud capræ, tertium draconis. * Prīmā lēō, pōstrēmā drācō, mediā ipsā chīmērā. L. SYN. Mōnstrūm, flāmmivōmūm. EPITH. Trifōrmis, ignēā, trēmēndā, ignifērā, fūrēns, fērā, rābidā, ardēns, hōrrēndā, hōrridā, tērribilis, immānis, fērōx, mētūēndā, Lyciā. PHR. Flāmmis armātā Chīmērā. Flāmmās orē vōmēns. VERS. Quōquē Chīmērā jūgō mēdiis in partibus hircūm, Pēctūs ēt orā lēā, caudām sērpētis habēbat.*

*Chīmērēūs, ā, ūm. Cosa de la Quimera, cosa quimérica. * Almā chīmērēō Xantūs pērfūsā liquōrē. Virg.*

*Chimērīnūs, & Chimērīnōs, ī. m. Círculo del cielo, juntando el de Capricornio, por el qual pasa el sol en el Invierno. * Hōrridā sī brūmā sidērā, Chīmērīnōs. Mart.*

*Chīōs, ī. f. Quio, Isla. * Rōmā laudētūr Sāmōs, et Chīōs, et Rbōdūs absēns. Hor. Chīūs, ā, ūm. de la Isla de Quio.*

*Chīāgrā, ā. f. Gota de las manos. * Tōrtōrēm mētūs, pōdāgrā chīrāgrāquē sēcātūs? Mart. Nōdōsā corpūs nōlī prōhibērē chīrāgrā. Hor. EPITH. Nōdōsā, dūrā, lāpidōsā, frigidā, sāvā, mōlētā, ācūtā, viōlētā, dirā, āspērā, crudēlis, insōmnis, ācērbā, immedicabilis, impōrtūnā, rēdūx, rēdivivā, rēnāscēns, fērā, clāmōsā, immitis, quērūlā, vīgīl, pērvīgīl, tristis. VERS. Cūm lāpidōsā chīrāgrā Frēgērīt artīculōs.*

*Chīrōgrāphūm, ī. n. Escritura firmada, firma. * Vānā sup̄ vācūā dicēns chīrōgrāphā lignī. Juv.*

*Chirōn, ōnis. m. Centauro, hijo de Saturno, y de Filira, el qual habitaba en la Tesalia cerca del monte Pelion. Era gran Médico, y Peléo le escogió para Maestro de Aquiles. Los Poetas dicen, que habiendo sido herido con una saeta de Hércules que le cayó en el pie, los Dioses le llevaron al cielo, y le hicieron el signo Sagitario. † Centaurus Saturni & Phylliræ filius, in Thessalia ad Pelion montem habitans. Medicus peritissimus erat, huncque Peleus Achilli Præceptorem dedit. Cum fortè Herculis sagitta, veneno Nessi illita, super illius pedem concidisset, eo vulnere interit; ac deinde in celum sublatus, ubi nunc Sagittarii signum. * Ut Sātūrnis equō gēmīnūm Chīrōnā crēārīt. Ovid. SYN. Phīllīrīdēs, Phīlīrēūs hērōs. EPITH. Sēmivīr, Phīllīrīcūs, bīfōrmis, gēmīnūs, tōrvūs, longævūs, doctūs, Thēssālūs, jūstūs, Āmōnītūs, mēdicūs, hērbīpōtēns, Pēlīācūs, sāgāx, solērs, prūdēns. PHR. Dōctōr, prācēptōr Achīllīs. Ācīdā dōctōr, cūstōs. Quī cithārā pērfēcīt Achīllēm. Sēnēx bīfōrmis. Ōbsērvāntīssīmūs aqū Cēntaurūs. Artīs Mēdicæ pēritūs. Cēntaurōrūm jūstīssīmūs. Armātūs arcū.*

*Chīrōnōmūs, ī. m. & Chīrōnōmōn, ōntīs. m. Maestro de danzar. * Sāltāntēm pēctēs ēt chīrōnōmōntē vōlāntī. Juv.*

Chīrōthēcā, ā. f. Guante. EPITH. Hābilis, aptā.

Chīrūrgūs, ī. m. Cirujano. EPITH. Solērs, pēritūs, dēxtēr. VERS. Chīrūrgūs fūrāt, nūc ēst Vēspīllō Dīaulūs. Mart.

*Chlāmūs, ydis. f. Cierta vestidura militar. * Quā ēt Liadōnās, chlāmūdēs, et cingulā bāccīs. Cl. SYN. Vēstīs, āmictūs, tēgmēn, vēlāmēn, tūnicā, vēstīmentūm. EPITH. Dēpīctā, Phōnicēā, Sārānā, Tūrīā, ī. purpurea, aurātā, rūbēns, odōrātā, cōccīnēā, pīctā, pūrpūrēā, pūlchrā, prāclārā, splēndīdā, mīlītārīs, bēllīcā. VERS. Indūtūs Tūrīām chlāmūdēm, quām līmbūs obībāt Aūrēūs. Cēsārēōs hūmērōs ardēntī mūrīcē tēxit Cīrcūmfūsā chlāmūs. V. VESTIS.*

*Chlōris, idōs. f. Hija de Anfon, y de Niobe, muger de Neleo, y madre de Nestor. Hubo otra Cloris, muger de Céfiro, y Diosa de las flores. † Amphionis & Niobes filia, Nelei uxor, & mater Nestoris. Alia fuit quæ uxor Zephyri, & Dea florum dicta est. * Obtulit Arsinōes Chlōridōs alēs equūs. Cat. SYN. Flōrā, Zēphyrītīs. EPITH. Vērnā, cāndīdā, pūlchrā, flōridā. V. FLORA.*

*Chōāspēs, īs. m. Rio de la Media. * Nēc quā vēl Nīlūs, vēl Rēgiā lymbā Chōāspīs. Tibul. V. FLUVIUS.*

*Chōātræ, ārūm. m. pl. Habitadores del contorno de la laguna Meotis. * Dīrī māgīcō tērrōrē Chōātræ. Val. Fl.*

*Chōlērā, ā. f. Cólera, uno de los quatro humores. * Nōxīā sī pēnitūs chōlērām sāvīrē vēnēnā. Ser. SYN. Irā, bīlis, iracūndiā. V. IRA.*

Chōlērīcūs, ā, ūm. Cosa de cólera. SYN. Iracūndūs.

*Chōrāgiūm, īi. n. Aparato de teatro, donde representaban los juegos públicos. * Quā corpōrūm, quā mēntīum chōrāgiūm. (Iamb.)*

*Chōrāgūs, ī. m. El que bacia el aparato de teatro. Guiador de la danza. * Ipsā sup̄bōrūm dōmītrīx, gērīt ipsā chōrāgiūm. M.*

*Chōrālīstrīā, ā. f. Tocadora de flauta. * Nīlē tūūs tībīcēn ērāt chōrālīstrīā Phīllīs. Prop.*

*Chōraulēs, ā. m. Tocador de flauta. * Fāc dīscāt cītārādūs aut chōraulēs. (Phal.) Mart. SYN. Tibīcēn.*

Chōrdā, ā. f. Cuerda de un instrumento músico. SYN. Nērvūs, fidēs, iūm. EPITH. Tēnūs, tīnnūlā, sōnōrā, quērūlā, rēsōnā, lēvīs, vōcālīs, Phōbēā, Āpōllīnēā: Aōnīā, Pīerīā, ab Apollīne & Musis: grātā, gārrūlā, jūcūndā, dūlcīs, lōquāx, sōnāns, rēsōnāns. VERS. Vōcālēs impēllērē pōllīcē chōrdās. Calliōpē quērūlās prā-tēntāt pōllīcē chōrdās. Atquē hāc pērcūssīs sūbjūngīt cārminā nērvīs. Ridētūr chōrdā quī sēmpēr obērrāt ēādēm. V. FIDES, IUM.

*Chōrēā, ā. f. Danza, ó baile. * Ad nūmērūm mōtis pēdībūs dūxērē chōrēās. Ovid. Pārs pēdībūs plaudūt chōrēās, et cārminā dicunt. Virg. SYN. Chōrūs, sāltātīō. EPITH. Lūdēns, pērnīx, fēstā, mōllīs, cāntātrīx, lēpidā, sōciā, grātā, dūlcīs, lētā, plācīdā, lēvīs, fācīlīs, plausā, hīlārīs, āgīllīs, blāndā, rēvōlūtā, sāltāns, pūellārīs, nōctūrnā, jūcūndā, sōnōrā, nūmērōsā, cōncōrs, lāscīvā, lūxūrīāns, pūblicā, irrēquīētā. Chōreās agere. PHR. Indūgērē chōrēis. Chōrōs cēlēbrārē, ēxercērē, dūcērē. Chōrēās pēdībūs plaudērē. Mānūm chōrēis implicārē. Mēmbra mōvērē ad nū-*

- mērūm. VERS. Sāltāt ēt immiscēt rēvōlūtās artē chōrēās. Ad cithārā cāntūs, āgilēs cēlēbrārē chōrēās. V. SALTO.
- Chōrs, ōrtīs. f. Corral. * Et chōrtīs sātūrās atquē pāludis āvēs. Mart. SYN. Cōhōrs.
- Chōrūs, ī. m. Coro, compañía, ó junta; particularmente de los que cantan, danzan, ó asisten á los juegos publicos. Danza. * Utquē vīrō Phābī chōrūs āssurrēxērūt ōmnīs. Virg. SYN. Cōētūs, cōncīlīūm, tūrbā, vel chōrēā.
- Chōsrōēs, īs. m. Rey de Persia. EPITH. Fōrtīs, īnclytūs.
- Christūs, ī. m. Christo Señor nuestro, Hijo del Padre Eterno, como Dios; y Hijo de la Virgen María, como Hombre Dios. SYN. Verbūm, Rēdēptōr, Salvātōr. EPITH. Sālūtīfēr, ūnīgēnā, ūncētūs, sācēr, pōtēns, ōmnīpōtēns, bōnūs, jūdēx, dōmīnūs, ātērnūs, īnclytūs, cēlīpōtēns, bēnīgnūs, sālūtārīs, mītīs, pācīfīcūs, pātīēns, vīndēx, vīctōr, ādōrāndūs, trīūmphāns, clēmēns, ōccīsūs, plācābīlīs, mūnīfīcūs. PHR. Inēnārrābīlē Verbūm. Vērā Dēī sōbōlēs. Ātērnī Pātrīs ūnicā prōlēs. Māgnō āquāvā Pārēntī prōgēnēs. Dāvīdīs sōbōlēs. Hōmīnūm lūmēnquē, sālūsquē. Ātērnī sāpīēntīā Pātrīs. Vērūs Hōmō, vērūs pārītēr Dēūs: ūnūs, ūtrūmquē. Ēdītūs īn lūcēm purā dē Vīrgīnīs ālvō Prōgēnēs vēnērāndā Dēī. Vērī īndūbītātā prōpāgō Nūmīnīs. Vīrgīnīs īntāctā prōlēs. Terrāquē sālūs, vītāquē māgīstēr. Hūmānī gēnērīs cērtīsīmā ūbīquē Spēs, āc vērā sālūs. V. Jesus.
- Christiādā, ārūm. f. pl. Los Christianos. * Christiādās, tōtō sūr gīt gēns aurēā mūdō. Vida.
- Christiānī, ōrūm. m. pl. Los Christianos que hacen profesion de la Ley de Christo. * Rōmānā, Attīcā, Christiānā fūlīt. (Phal.) SYN. Christiādā, Christīcōlā. EPITH. Fīdēlēs, sānetī, sōcī, ūnānīmēs, īngēnū, īncōrrūptī, cōnstantēs, stābīlēs, sīncērī, rēllīgīōsī, fīrmātī, īntēmērātī. PHR. Christī cultōrēs. Gēns ā Christō quā dūcē nōmēn hābēt. Christiādūm pōpūlūs, gēns, grēx. Grēx Christi īncōcūs. Christī gēnūs ēlēctūm. Gēns Christō sacrā. Ūnī Gēns jūrātā Dēō, Christīquē fācēscērē jūssā. Gēns dilēctā Dēō, Christī quē mīlītāt ārmīs.
- Christīcōlā, ā. f. Christiano. V. CHRISTIANI.
- Christōphōrūs, ī. m. Cristobal. * Christōphōrūm ēxprēssīt prūdēns sic ānnē vētūstās. Vid.
- Chrōmīs, īs. Hijo de Hércules, que tenia caballos acostumbrados á comer carne humana. † Herculis filius qui equos habuit humanis carnibus vesci consuetos. * It Chrōmīs, hīppōdāmūsquē āltēr sātūs Hērculē māgnō. Stat.
- Chrōnīcā, ōrūm. n. pl. Crónica, historia de tiempos. V. ANNALES.
- Chrūsē, ēs. f. Crisa, Isla de Asia en el mar de Oriente, boy el Japon. Tambien hay una ciudad de este nombre consagrada á Apolo, situada cerca de Lemos. † Insula extra Ostium Indi, in Orientali mari. Est & urbs ejusdem nominis Apollini sacra, prope Lemnum. * Mē Tēndōn, Crūsēnquē ēt Cīllān Apōllīnīs ūrbēs. Ovid.
- Chrūsēīs, īdīs, vel īdōs. Antinoma, bija de Crises, sacerdote de Apolo. * Quōd prīūs ēst īllīc flāmmā. Chrūsēīdōs, aut quē. Ov.
- Chrūsēndētā, ōrūm. n. pl. Vasos guarnecidos de oro, y piedras pre-

- ciosas. * Immōdīcī tībī flāvā tēgūnt chrysēndētā Mull. Mart. V. VAS, āsīs.
- Chrūsōlīthūs, ī. m. Crisolito, piedra preciosa de color de oro. * Pēr jūgā chrysōlīthī, pōsītāquē ēx ōrdīnē gēmmā. Ov. EPITH. Flāvēs-cēns, aurēūs, rūtīlāns, rūtīlūs, splēndīdūs, mīcāns, crōcēūs. PHR. Flāvō lūmīnē chrysōlīthūs. Flāvētīs gēmmā cōlōrīs. Aurēam vō-mēns lūcēm. VERS. Pēr jūgā chrysōlīthī, pōsītāquē ēx ōrdīnē gēmmā Clārā rēpēcūssō reddēbant lūmīnā Phōebō. V. GEMMA.
- Chrūsōstōmūs, ī. m. Crisostomo. * Nōmēn āb aurātō trāxīt Chrūsōstōmūs ōrē. Mant.
- Chymīā, ā. f. Química. * Alīcīt ēxercētquē nōvās ārs chymīcā fraudēs. Ser.
- Chymīcūs, ā, ūm. Cosa química, ó de la Química. * Chymīcā ādul-tērīā, ēt cāntātī pūlvērīs artēs. Mart.
- Cībārīā, ōrūm. n. pl. Mantenimiento, víveres. * Aiānt cūm sībī sīnt congēstā cībārīā, sīcūt. Hor. SYN. Alīmētā, cībī, ēscā: vīctūs.
- Cībātūs, ūs. m. Alimento, ó mantenimiento. * Aut āllōs hōmīnūm pāstūs, pēcūdūmquē cībātūs. Lucr. SYN. Cībūs, ēscā.
- Cībō, ās, āvī, ātūm, ārē. Mantener, alimentar. * Nīssā tērrīs paulātīm quīquē cībētūr. Lucr. SYN. Nūtrīō, pāscō, ālō. V. NUTRIO.
- Cībōrīūm, īi. n. Vaso, taza. * Cībōrīā ēxplē, fundē cāpācībūs. (Alcaic.) Hor.
- Cībūs, ī. m. Comida, alimento. * Nōn dōmūs āptā sātīs: nōn hīc cībūs ūtīlīs āgrō. Ovid. SYN. Ēscā, dāpēs, ēpūlā, ālīmētūm. EPITH. Nēctārēūs, suāvīs, sāpīdūs, laūtūs, dūlcīs, grātūs, lātūs, rēgīūs, sōlēmīs, ōpīmūs, ūtīlīs, pārcūs, vīlīs, mēn-dīcātūs. PHR. Cōrpōrā sūstētāns. Īnstaūrāns vīrēs, ānīmīquē vī-gōrēm, mēstōs ēxhīlārāns ānīmōs. Ēpūlāquē āntē ōrā pārātā Rē-gīfīcō lūxū Rēfīcīēns vīrēs. VERS. Vīxquē cāpīt suāvēs mēnsā ōnērātā cībōs. Laūrīs mēnsā pārātā cībīs. Jūncāquē nēctārēīs vī-nā jōcōsā cībīs.
- Cīcādā, ā. f. Cigarra, ó chicharra. Los Poetas fingen que Titono fue convertido en ella. † Rore vicitat. In banc versum fuisse Tithonum fabulantur. * Et cāntū quērūlā rūmpēt ārbūstū cīcādā. Virg. EPITH. Raūcā, quērūlā, ārgūtā, āstīvā, vōcālīs, strī-dēns, rēsōnāns, dūlcīsōnā, grācīlīs, dūlcīs, cāmpēstrīs, āgrēs-tīs, ēxīlīs, cāntātrīx, lōquāx, gārrūlā, īmprōvīdā, mālēsānā, vāgā, sālātātrīx, strīdūlā, lēvīs. PHR. Ēbrīā rōrē cīcādā. Tōtā āstātē cānēns. VERS. Dūmquē thymō pāscētūr āpēs, dūm rōrē cīcādā. Strēpīt īngrātā raūcēsēns vōcē cīcādā. Cērīmūs ēt grā-cīlēs ētīām rēsōnārē cīcādās. Raūcīs Sōlē sūb ārdētī rēsōnānt ārbūstā cīcādīs. Cāntāndō mōrītūr, nēc sēntīt tēdīā mōrtīs.
- Cīcātrīx, īcīs. f. Cicatriz, señal de una llaga. * Cērñē cīcātrīcēs vētērīs vēstīgīā pūgnā. Ovid. SYN. Vūlnūs. EPITH. Fōdā, mār-cīdā, vētūs, ōbdūctā, tūrpīs, dēfōrmīs. PHR. Signātā īn frōn-tē cīcātrīx Vūlnērīs īnfīctī vēstīgīā, signā. Vētērīs vēstīgīā plā-gā. Īnfīxī vūlnērīs īmprēsā signā. V. VULNUS.
- Cīcēr, ērīs. n. Garvanzo. * Sēpōsītī Cīcērīs nēc lōngā īnvīdīt āvē-nā. Hor. SYN. Cīcērā, ā.
- Cīcērō, ōnīs. m. Grande Orador, y Filósofo de Arpino en Italia, en

Latin Arpinum. Era de baxo linage; pero por su ingenio, y elo-
quencia subió hasta el Consulado de Roma, y fue llamado Padre
de la Patria, cuyo protector fue contra Catilina. † Orator & Phi-
losophus insignis, patriā Arpinas, genere satis ignobili, sed inge-
nio & faciendā suā ad Consularem dignitatem euectus, ac Pater pa-
triæ vocatus, quam à Catilinariā conjuratione liberaverat. * Juge-
rā faciendā quā Cicerōnis habēt. Mart. SYN. Tullius, Arpinas.
EPITH. Disertus, faciendus, divinus, doctus, magnus, eloquens,
Romanus, mellitus, mellifluus, audax, subtilis, potens, fulmi-
neus, tonans, numerosus, concinnus, ingeniosus, mirandus, cla-
rus, verbosus, flexanimus, insignis, illustris, ambitiosus, so-
lers, sagax. PHR. Romanus Tullius, auctor eloqui. Romanæ glo-
riæ linguæ. Romanæ togæ, Romanæ fori gloriæ, lux, decus, lu-
men, splendor. Eloquio pollens, valens, præstans. Celebris, ce-
lebratus faciendæ munere linguæ. Latine faciendā linguæ. Romanæ
famæ decusque fori. Eloqui fulmen, torrens.

Ciceronianus, a, um. Cosa de Ciceron. SYN. Tullianus.

Cichorea, æ. f. & Cichoreum, i. n. Chicoria, hierba. SYN. Intibus,
intybum. VERS. Mē pascunt olivæ, mē cichoræ lævesque malvæ.
Hor. Lactucæque graves omnis cichoræque renūm Purgatrix. Mill.

Cicones, um. m. pl. Habitadores de Tracia junto al Hebro, rio que
hoy se llama Mariza. * Flumen habent Cicones, quod potum saxæ
reddit. Virg.

Ciconia, æ. f. Ciguëña, ave enemiga de las serpientes, con las qua-
les se sustenta, y cria á sus hijos. Es símbolo del amor que se debe
á los padres, y madres. † Avis inimica serpentibus, quibus se &
pulos suos nutrit. Fertur parentes senio confectos a ferre, ac
piã sedulitate pascere; unde amoris erga parentes symbolum est.
* Ipsa sibi plaudent crepitante ciconia rostro. Ovid. EPITH. Can-
didã, gracilis, piã, albã. PHR. Nuncia veris. Insignis pietatē
ciconia. Cultrix pietatis. VERS. Cum verē rudenti Candidã ven-
nit avis longis invisã colubris. Expansis candidã pennis Ipsa sibi
plaudent crepitante ciconia rostro. Serpente ciconia pullos Nutrit,
et inventis per devia rurã læcētis.

Ciconinus, a, um. Cosa de ciguëña.

Cicur, uris. Adj. Cosa doméstica, mansa. * Quæ cicurum sensus quæ
tantã indagō ferarum. M. SYN. Mansuefactus, cicuratus, placidus,
mitis.

Cicuro, as, avi, atum, are. Amansar, domar. SYN. Mansuefactio,
mitigō, lenitō.

Cicuta, æ. f. Cicuta, hierba venenosa. Flauta hecha de una caña de ci-
cuta. * Est mihi disparibus septem compacta cicutis. Virg. EPITH.
Fragilis, viridis, moesta, canã, gelidã, dirã, sævã, frigidã, lethifera,
lethalis, venenosa, venenifera, frigens, funesta, mortifera, tristis,
algida, horrenda, torpens, exitiosa, exitialis, noxia, nocula, im-
medicabilis, glacialis. Si pro fistula sumatur. V. FISTULA.

Cicco, ctes, civi, citum, ere, vel citum, cirè, à Cico. Mover, exci-
tar. Llamar. Turbar. * Magnã supremum vocè ciemus. Virg. SYN.
Movere, excitò, concitò, animò, accendò, stimulo, commoveò,
vel vocò, accitò. PHR. Tonitru cœlum omnè cièbò. Ærè cièrè

viròs. At tū bellã ciè conceptumque excutè fœdus. Ægidã concu-
teret dextrã, nimbosque cièret.

Cilices, um. m. pl. Pueblos de Cilicia. EPITH. Feri, vagi, immā-
nes, immites, intonsi, crucei, feroces.

Cilicia, æ. f. Region del Asia menor, cerca de la Siria. PHR. Tel-
lus, vel terrã Cilissã. Cruceis abundans. Cruci ferax.

Cilicium, ii. n. Cilicio. EPITH. Asperum, rigidum, acutum, mor-
dax, pungens, hirtum, hirsutum. PHR. Cilicum textum. VERS.
Mollibus abjectis, Cilicum dant tegmina seta.

Cilicinus, a, um. Omnes breves. Cosa de cilicio.

Cillum, ii. n. Pestaña, ó párpado del ojo. * Horrèscunt setis: ci-
llovè umbrantè teguntur. Pr. EPITH. Sèverum, impèriosum,
atrox, nigrum, terrificum.

Cilla, æ. f. Ciudad cerca de Tebas, donde habia un famoso templo
de Apolo, á quien estaba consagrada. * Mē Tenedon Chrysēmque,
et Cillan Apollinis urbēs. Ovid.

Cimbri, orum. m. pl. Pueblos de Dinamarca. SYN. Bibaces, bella-
ces, belligeri, furentes, furibundi, fortes. PHR. Arctous, ge-
lydi maris incolæ Cimbri.

Cimex, icis. m. La chinche. EPITH. Fœdus, fœtidus, rodens, edax.
VERS. Tritus cimicè lectus. Atque cimex et nudī spōndi grabati.

Cimmerii, orum. m. pl. Pueblos descendientes de Escitia, que ha-
bitan cerca del Ponto. Dicese que el ayre de este país es muy
espeso. † Populi è Scithia oriundi, dextram Ponti partem ha-
bitantes. Hic aer est crassissimus, & densis opacisque exhalatio-
nibus nebulosus. * Est propè Cimmerios longò, &c. Ovid. SYN.
Scythæ, Arctoi populi. EPITH. Frigidi, gelidi, algentes, al-
gidi, Hypèrborei, Arctoi, lætebrōsi.

Cimolus, i. f. Cimola, Isla del mar Egéo. * Hinc humilem Mico-
nem cretosaque rurã Cimoliz. Ovid.

Cinædus, a, um. Mozo torpe, infame, lascivo. * Pulchrè convenit
improbis cinædis. (Phal.) EPITH. Impurus, obscenus, petulans,
procax, improbus, protervus, impudens. (Col.)

Cinara, æ. f. Alcachofa. * Hispidã pōnatũr cinarã quæ dulcis læcchò.

Cincinnatus, a, um. El de cabello ensortijado. SYN. Crispatus.

Cincinnus, i. m. Ensortijamiento del cabello. SYN. Cinnus, cirrus.

Cinctus, us. m. El cinto. SYN. Zona, cingulum.

Cinēfactus, a, um. Cosa reducida á cenizas.

Cinērācus, a, um. Cosa de ceniza. SYN. Cinērēs.

Cinērarius, i. m. El que sopla en un alambique, ó en un borno.
* Nunc tuum cinerarius liquorẽm. (Phal.) SYN. Cinifid.

Cingã, æ. m. El Cinca, rio de España que separa Aragon de Ca-
taluña, y desagua en el Ebro. * Cingã rapax, vetitus fluctus et lit-
torã cursu. Lucan.

Cingō, gis, xi, ctum, gere. Ceñir, cerrar, cercar. * Longam muris
cingeret Albam. Virg. SYN. Ambio, circumdo, coronò, circumcingo,
abdo, includo, sepio, amplector, comprehendò, vel comprehendò.
PHR. Densaque urbem cinxere coronã. Infert se septus nebula.
Undique circumfundimur. Et multo nebula circum Deã fudit
amicu. Quem fulvã leonis Pellis obit totum. Sylvã coronat aquas,

- Cingit mediū, liquidis amplexibus orbem. Jussit et ambitā circū dare littorā terrā. Undique enim densa Teucri incluserē corōnā. Cingulā, æ. f. *Cincha de silla, ó albarda.* * Ut novā velocem cingulā lædit equum. Ovid.
- Cingulum, i. n. *Cingulo, ó cinta. La banda del caballero.* * Báltēus, et notis fulserunt cingulā bullis. Virg. SYN. Báltēus, zonā, cinctus, us. EPITH. Aurēum, aurātum, pretiosum, pictum, fulgens, levē, habile. PHR. Pretiosā cingulā gemmis. VERS. Aurō lucebant cingulā mūdō. Ipsē Quirināli trabēā cinctūque Gabinō insignis. V. BALTEUS.
- Ciniflo, onis. m. *Soplador de alambique, ó cosa semejante. El que encrespa los cabellos con un hierro caliente.* * Custōdēs, lecticā, ciniflonēs, pāsātī. Hor.
- Cinis, eris. f. *Ceniza.* * Nōn servatā fidēs cinerī promissā Sichæō. Virg. EPITH. Fūmans, fervens, exiguus, vermifer, adustus, ingrātus, ater, tepidus, immundus, tenuis, levis, sepulchralis, tristis, sacer. VERS. Nēc cinerēs ejectatamque favillā Ferrē potest. Cinis obductā celābat lūminā prūnā. Incēdit per ignēs suppositos cinerī dōlosō. Nōn satius cinerēs patriā incēdissē supremōs. Postquam collāpsi cinerēs, et flammā quēvit. *Cineres pro Manibus* (4. Æneid.) Nēc Anchisā cinerēs manēsve revelli Vōs cinis exiguus, gelidāque jacebitis umbrā. V. MANES.
- Cinnā, æ. m. *Cinna, Romano que por sus crueldades es muy famoso.* * Visus et ingrātum parcēndō frangere Cinnā. Ruæ.
- Cinnā, æ. *Poeta Romano, de quien Cātulo, y Virgilio hablan con grandes alabanzas.* * Smyrnā mē Cinnā nōnā post dēniquē mēsēm. Cat. Nām nequē ad huc Vārō vidēor, nēc dicere Cinnā Dignā, sed argūtōs inter strēperē ansēr olōrēs. Virg.
- Cinnamomum, i. n. *Cinamomo, arbol.* * Nām cinnamomū quōd, &c. (Seaz.) SYN. Cinnamum. EPITH. Odōrum, reddolens, aromāticum, odōratum, odōrifērum, grātum, frāgrans, spirans, olens, suāve, dulce, jucundum, amēnum. PHR. Grātum latē quōd jactat odōrēm. Suāves spirat odōrēs. Nārēs grātō replēt odōrē.
- Cinnamum, i. n. * Grēssus, adolēbunt cinnamā flammā. Ovid. V. supra CINNAMOMUM.
- Cinypus, i. m. *Rio de Libia, cuyas cercanías son muy fértiles.* * Cinypis sēgeti citius nūmerābis aristas. Ovid.
- Cinyras, æ. *Cinira, Rey de Chipre, padre de Mirra.* * At scēlus incēstā Cinyrā crēscēbat in alvō. Ovid.
- Cio, is. V. CIEO.
- Cippus, i. m. *Columna, sepulcro.* PHR. Fixus in agrum.
- Circā. Cerca, ó al rededor. * Multā bōum circā māctantur corpōrā mortī. SYN. Circum, circiter.
- Circē, es. f. *Hija del Sol, y de Persa, hermana de Eeta, Rey de Colcos, hechicera famosa, la qual se vino á Italia. † Filia Solis ex Persa, soror Eetæ Colchorum Regis, veneficiis & incantationibus famosa, que in Italia sedem habuit. Ulyssis socios eō adnavigantes in variorum animalium figuras commutavit, ac deinde in pristinam formam restituit; ex Ulysse verō Telegonum peperit.* * Carnibus Circē socios mutavit Ulyssis. Virg. SYN. Titanis, Filia Persēs. Solē satā. EPITH. Titanā, Phæbēā, veneficā, cal-

- lidā, Dādālā, i. solers, mágicā, doctā, pulchrā, insidiōsā. Telēgoni parēs, mātēr, gēnitrīx, Æeā veneficā. Æeā puellā. Solis filiā. Solis progēnēs, gēnūs. VERS. Carnibus Circē socios mutavit Ulyssis. Telēgonique parēs, vētēndis natā figuris. Aptā herbis vel cantū vētēres mutare figurās. Solē satā Circēs tam magnā pōtētiā fertur, vētērit ut multos in novā monstrā viros. Quos hominū ex faciē Dēā sāvā pōtētibūs herbis Indērat Circē in vultus, ac tergā ferarum.
- Circēus, ā, um. *Cosa de Circe.* * Prōximā Circēā raduntur littorā terrā. Virg.
- Circēnsis, is, è. *Cosa del Circo.* V. CIRCUS.
- Circinō, as, avi, atum, are. *Compasear con compás, rodear, cercar.* * Utque suos arcus per nubilā circinat Iris. Manil.
- Circinūs, i. m. *Compás.* * Intēgēr immensum vētēbat circinūs annū. A.
- Circiūs, ii. m. *Cierzo, viento.* * Littorā turbat Circiūs et tutā prōbibēt stātionē Mōnēcī. Luc.
- Circiter. Cerca, casi. * Clarus ab officis octavā circiter horam. H. SYN. Circā, ad sub. (cum acc.) fere, fermē.
- Circūtus, us. m. *Circuito, cerco.* * Sāvāque circūtū curvāntem brachiā longō. Ovid. SYN. Ambītus, orbis, circūlus, gyrus.
- Circulātor, oris. m. *Charlatan, embaidor.* * Quos sēpē falsus circulātor decipit. (Iamb.) SYN. Præstigiātor, histriō, ludō, ludius, mīmus.
- Circulātrix, icis. f. *La que anda en corrillos.* * Et fādā linguā prōbrā Circulātrix. (Seaz.) Mart.
- Circūlō, as, avi, atum, are. *Hacer círculo; andar en corrillos.* SYN. Cingō, ambīō, circūmdō. Sapius invenitur. Circulōr. Dep.
- Circūlus, i. m. *Círculo.* * Flexilis obtortit per collum it circūlus aurī. Virg. SYN. Orbis, orbicūlus, circūtus, ambītus, gyrus. EPITH. Flexilis, obliquus, tortilis, rotundus. VERS. Tortilis ā collō radiāns, it circūlus aurō. V. GYRUS.
- Circūm. Al rededor. SYN. Circā.
- Circūmagō, gis, egi, actum, gere. *Traber en cerco, hacer dar vueltas.* SYN. Circūmfērō, circūmdicō, circūmvolvō.
- Circūmcidō, dis, idi, isum, dere. *Cortar al rededor. Circuncidar.* * Quod falsi fratres se circūmcidere suētōs. T. SYN. Circūmsēcō, resēcō, amputō. V. SCINDO.
- Circūmcisiō, onis. f. *Circuncision.* * Possē lavacrā dārī, quā circūmcisiō carnīs. Arat.
- Circūmcisus, ā, um. *Cosa cortada al rededor, circuncidada.* * Circūmcisus adest, et jurē renāscitur undis. Arat.
- Circūmclāmō. V. CLAMO.
- Circūmclaudō, dis, si, sum, dere. *Cerrar en cerco.* V. CLAUDO. CINGO.
- Circūmdātus, ā, um. *Cosa cercada, ó rodeada.* * Fulvis circūmdātus alēs. T. SYN. Ambītus, cinctus, circūmcinctus, septus, circūmelus, inclusus.
- Circūmdō, das, dedi, datum, dare. *Cercar, rodear.* * Murō circūmdedit arcēs. Virg. SYN. Ambīō, cingō, corōnō, sepīō, circūmcingō, circūmvallō, obēō. V. CINGO.

- Circūmēō, īs, ivī, īi, itūm, irē. *Ir al rededor.* * Cūjūs nōn hēdē-
rā circūmērē cāpūt. Prop. SYN. Ōbēō, ōbāmbūlō, pērāgrō, pēr-
ērō, lūstrō, pērūstrō, vel āmbiō, cingō.
- Circūmfērō; fers, tūlī, lātūm, ferrē. *Traber al rededor.* * Idēm
tēr sōciōs pūrā circūmūlit undā. Virg. SYN. Circūmdūcō, cir-
cūmvēhō.
- Circūmflectō, īs, xī, xūm, ērē. *Plegar, ó doblar al rededor.* V. FLECTO.
- Circūmfliō, īs, xī, xūm, ērē. *Correr lo líquido al rededor.* SYN.
Circūmlābōr, circūmfūdōr, circūmlūō, āllūō.
- Circūmfliūs, ā, ūm. *Cosa que corre al rededor.* * In gēminās pārtēs
circūmfliūs āmūs. Ovid. SYN. Circūmfliēns.
- Circūmfūdō, dīs, fūdī, fūsūm, dērē. *Echar al rededor.* * Et mūl-
tō nēbūlā circūm dēā fūdīt āmictū. Virg.
- Circūmfūsūs, ā, ūm. *Cosa derramada al rededor.* * Nām circūmfū-
sō cōnsistit in āērē tēllūs. Tibull. SYN. Circūmfliūs, diffūsūs.
- Circūmlātūs, ā, ūm. *Cosa trabida al rededor.* * Circūmlātū dīū mēn-
sīs scrībūtā sēcūndīs. Mart.
- Circūmlīgō, ās, āvī, ātūm, ārē. *Atar al rededor.* * Quāndō līen-
tūmīdō circūmlīgāt illā vīnclo. S. SYN. Circūmlīgō, nēctō, vīn-
ciō. V. LIGO.
- Circūmpōsitūs, ā, ūm. d. Circumpono. *Cosa puesta al rededor.* * Sēm-
pēr enīm circūmpōsitās rēs, &c. L. SYN. Circūmfūsūs, circūmiēns.
- Circūmquāquē. *De todas partes.* * Circūmquāquē pātēns, nūdoquē,
&c. M. SYN. Ūndīquē, ūndēcūmquē.
- Circūmscribō, īs, psī, ptūm, bērē. *Terminar, limitar, cercar.* SYN.
Cōnclūdō, cōmprēndō, dēfīnīō, limitō.
- Circūmsōnō, ās, ūī, itūm, ārē. *Sonar de todas partes.* * Hīnc Rū-
tūlūs prēmīt ēt mūrūm circūmsōnāt ārmīs. Virg.
- Circūmspiciō, cīs, spēxi, spēctūm, cērē. *Mirar al rededor, mi-
rar á todas partes.* * Dīversī circūmspiciūt, hōc ācriōr idēm. V.
PHR. Hūc illūc ōcūlōs yērtō. Ōcūlīs ōmnīā lūstrō, cōllūstrō. Ōcū-
lōs pēr sīngūlā vōlvō. Ōcūlōs circūmferrē: pārtēs in ōmnēs vēr-
sārē. Lūminē vāgō lūstrārē. Aspēctū vāgārī. Ōmnīā cōllūstrō. V.
ASPICIO.
- Circūmstō, stās, stētī, stātūm, stārē. *Estár al rededor.* * Cūrvātā
in mōntīs faciēm circūmstētīt undā. Virg. SYN. Stō circūm, cir-
cūmsistō, vel cingō, āmbiō.
- Circūmvāllō, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cercar de palizada, ó baluarte.*
SYN. Vāllō, ōbvāllō. PHR. Vāllō cingō, āmbiō, ōbēō, inclūdō;
mūnīō. V. VALLO.
- Circūmvēnīō, nīs, vēnī, vēntūm, nīrē. *Ceñir, rodear.* * Mūltā
sēnēm circūmvēnīūt incōmmōdā, vėl quōd. H. SYN. Circūmdō,
āmbiō, cingō, ōbsidēō.
- Circūmvōlitō, ās, āvī, ātūm, ārē. *Volar al rededor.* * Aūt ārgūtā
lēcūs circūmvōlitāvīt bīrūdō. V. SYN. Vōlitō, vōlō circūm.
- Circūmvōlvō, īs, vī, ūtūm, ērē. *Envolver al rededor.* * Intērēā
māgnūm Sōl circūmvōlvītūr ānnūm. Virg.
- Circūō, īs. V. CIRCUMEO. Cercar. CIRCUM.
- Circūs, ī. m. Circo; era en Roma un lugar donde se representaban
los juegos. * Mūltā cāpāx pōpūīz cōmmōdā circūs hābēt. Ov. SYN.

- Circūcūtūs, āmbītūs, circūlūs. EPITH. Thēātrālis, āmphithēā-
trālis, cēlēbēr, māgnūs, lōngūs, cāpāx, clāmōsūs, ōbliquūs, cūr-
vūs, māgnificūs, fēstūs, āpērtūs, pātēns, spātīōsūs. VERS. Mē-
diāquē in vallē thēātri Circūs ērāt. Fēstā thēātrālis cēlēbrānt sō-
lēmniā circī. Amphithēātrālēm circūm faciūt ārēā. Exūltāt rāucō
victōriā circō.
- Ciris, īs. f. Escila, bija del Rey Niso, la qual fue convertida en
cogujada, despues de haber quitado un cabello fatal á su padre.
† Sic vocata Scylla Nisi, Megarensium Regis, filia, in alau-
dam versa, quod patri purpureum capillum, in quo situm erat
totius regni fatum, abscidisset, xavpo enim est tondeo. VERS.
Plūmīs, in āvēm mūtātā vōcātūr Cirīs, ēt ā tōnsō ēst hōc nōmēn
ādēptā cāpillō. V. SCYLLA.
- Cirrātūs, ā, ūm. *El que tiene los cabellos encrespados. Una perso-
na joven.* * Nēc mātūtīnī cīrrātā cātērvā māgīstrī. Mart. Tēr
cīrrātōrūm cētūm dīctātā, &c. Pers. (Phed.
Cīrrī, ōrūm. m. pl. Los bucles del cabello. * Cīrrīs dēpēndētībūs.
Cīs. De esta parte. SYN. Cītrā.
- Cisālpīnūs, ā, ūm. *El que está de esta parte los Alpes.*
- Cissāis, īdīs, vel īdōs. Hecuba, bija de Ciseo, y muger de Priamo.
Cissāis Rēgīnā Pūrīn crēāt, &c. V. HECUBA.
- Cissāūs, ī. m. Rey de Tracia, padre de Hecuba.
- Cīstā, ā. f. Cesta, canasta, canastillo. SYN. Arcā, cīstūlā, cālā-
thūs, cānīstrūm. EPITH. Cāvā, tēxtā, vīmīnēā, cōncāvā, cā-
pāx, āmplā, pātūlā, clāusā, lignēā, pīctā.
- Cīstīfēr, (ērī) ā, ūm. *El que lleva una cesta.*
- Cīstērñā, ā. f. Cisterna. EPITH. Rēdūdāns, cūmūlātā.
- Cītātīm. *Prontamente, presto.* * Cōrpōrā, quā fūērānt prā cūrrī-
būs āptā cītātīm. Fill.
- Cītātūs, ā, ūm. *Cosa pronta, ligera.* * Nōn tīgrīs cātūlīs cītātā
rāptīs. (Phal.) SYN. Cītūs, cēlēr, vėlōx, prōpērāns.
- Cītērīōr, ūs. (ōrīs.) Omnes breves. Cosa mas cercana, mas vecina.
SYN. Prōpīōr, vīcīnīōr, prōpīnquīōr.
- Cīthārōn, ōnīs. Monte de Beocia consagrado á Apolo, y á las Mu-
sas, y tambien á Baco. † Beotiae mons, Apollini & Musis sacer,
atque etiam Baccho. VERS. Fēstūs faciēndā ād sācrā Cīthārōn,
Cāntībūs ēt clārā Bācchāntūm vōcē sōnābāt. V. CΥTHĒRON.
- Cīthārā, ā. f. Cítara, harpa, guitarra. * Nōn stūdiō cīthārā, nēc Mū-
sā dēditūs ūllī. Hor. SYN. Chēlīs, lūrā, bārbītūs, tēstūdō, plē-
trūm, fidēs. EPITH. Ōrphēā, Ōrphēā, Thrāciā, Thrēiciā, Ōdrý-
siā, Rhōdōpēiā, ab Orpēo Thrace. Ariōniā, Amphīōniā, Apōl-
linēā, Dēliācā, Phāebēā, Piēriā, Aōniā, āurātā, īmbēllīs, sōnōrā,
bīcōrnīs, rēsōnāns, cānōrā, blāndā, vōcālīs, āurēā, ārgūtā, sō-
nāns, dūlcīsōnāns, quērūlā, ēbūrnā, ēbūrnēā, jūcūndā, gārrūlā,
dūlcīsōnā, grātā. PHR. Cūrārūm dūlcē lēvāmēn. Cīthārā fidēs,
nērvī. Cīthārā cāntūs, sōnūs, mōdūlāmēn, ārgūtūm mūrmūr.
VERS. Vōcālēm dōctūs sōllīcītārē chēlīyn. Dūlcēs rēddīt pōllīcē
tāctā sōnōs. Mēntīs sōllīcītā rēlēvāt cūrās. Cīthārā crīnītūs Iōpās
Pērsōnāt āurātā. Cīthārā impūlsīs rēsōnāt Rhōdōpēiā nērvīs. Bīs-
tōniām dīgītīs cīthārām, fac pūlsēt ēbūrnīs. Piēriā cīthārā rēsō-